

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR HIVATÁSRENDI FEJLŐDÉS MUNKÁLÓJA

„MINDEN EMBER ANNYIT ÉR, AMENNYIT TUD S AMENNYIT PRODUKÁL!”

Előfizetési díj egy évre . . . 2.—P
Csekk számla: „Tisztes Ipar”
Budapest, 10.457.

Főszerkesztő:
vitéz PINTÉR JÓZSEF

Megjelenik kéthetenként
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 20—22. szám
Telefon: 13-00-92

Lélekárvizek is vannak!

Szomorú tavasza volt ez az idej magyarságunknak. Hosszú hónapokon át görnyedt édes magyar anyaföldünk a méteres hóterhektől. Pedig a fagyos hó alatt, az édes magyar föld méhében már vibráltak az életre kívánczó csírák és energiák. És amikor elérkezett az ideje, hogy az édes magyar föld meghasadjon és utat engedjen az életre hívott csíráknak és hajtásoknak, akkor ezekre a nagyrahívott magyar hajtásokra az árvíz pusztító veszedelme leselkedett. A folyók és patakok kiléptek medrükből és végleges elfojtással fenyegették a magyar róna kenyeret jelentő hajtásait.

Milyen imponáló volt az, amikor ezzel a veszedelemmel szemben a magyarság egy emberként kiállt a gátra védeni, oltalmazni a magyar föld értékeit. Erősítették a gátakat, nagyobbra emelték azokat, javították őket, emberesteket állítottak oda a pusztítóssal fenyegető árvíz elé. Minden magyar meghozta a maga áldozatát, minden magyar odaadta a munkáját, minden magyar felajánlotta filéjét, csakhogy megmentse a magyar föld fakadó értékeit. Impozáns volt és felemelő, ahogy az értékméntésbe mindannyian bele állottunk.

Vannak lélekárvizek is

Nemcsak a magyar föld fakadó értékeit fenyegeti időről-időre az árvíz, de a magyar lélek értékeit is körülményi lélekárvíz. És ez nemcsak 30 évenként jön, de itt hőmpolyög körülöttünk napról-napra, óráról-óra és ördögi lelményességgel leselkedik minden nemes és szép ellen.

Isten a megmondhatója annak, hogy a napról-napra megszülető magyar emberpalántákba milyen kimondhatatlan sok értéket helyez el és bocsájt útra, hogy ereje, hatalma és szépsége legyen mindez a sok érték a magyarságnak. Ezek az értéklehetőségek megszületnek erre a magyar földre az elinduló magyar emberpalántákban, de valóságos érték soha nem lesz belőlük, mert a mindent pusztítóssal fenyegető lélekárvizek csárjájában megfojtották azokat és elpusztításukkal magyarságunkat gyöngítik, lopják meg. Vannak lélekárvizek, amelyeket, sajnos olyan kevesen látnak, vagy akarnak látni. És ha a magyar róna árvize magyar katasztrófa és magyar tragédia, legalább olyan katasztrófa és tragédia a magyarságra a lélekárvizek pusztítása. És ezen lélekárvizek mellett oly könnyedén, oly közömbösen, oly hitványul elmegy a magyarság százezer és százezer embere.

Országszerte kiállnak a Legényegyletek a magyarság nyilvánossága elé, rendezzük nagy találkozóinkat, legénynapjainkat. Kötelességünk ezeken megmondani, hogy mit is akar a mi Legényegyletünk. Röviden megmondom: mi gát vagyunk a lélekárvízzel szemben. Mi legényegyletek, férfiasan és keményen kiállunk a magyar élet sorsdöntő vartájára és gátakat, betongátakat emelünk a magyar munkásifjúság értékeit elpusztítani akaró lélekárvizekkel szemben. Gondviselészerű nagy magyar feladatot töltünk be: megmentjük azokat az értékeket a magyarság számára, amelyekkel a Teremtő minket, magyarokat meg akart áldani.

Nem színes buborékok eregetés, nem délibábok kergetése tehát a Legényegylet, hanem férfias, katolikus szent magyar munka vállalása az. Így nézze mindenki a Legényegyletet ebben az országban, ezt lássa benne minden magyar munkásifjú, ezt lássa benne minden magyar.

Scabó Mihály
szövetségi dékán.

Légy büszke

Csepreghy Ferencere. Légy büszke arra, hogy legényegyleti tag vagy. Ez a kettő összefügg. Csepreghy a miénk, a Legényegylet. A Legényegylet nevelte naggyá. A Legényegylet töltötte meg szíved, értelmét sok szépséggel, mesével, a Legényegylet adta a nagy indítást, amely fellendítette őt a világhír magasságába. Vissza is adta a Legényegyletnek Csepreghy bőséggel azokat az értékeket, amelyeket itt kapott. Ami szépet kapott, mesebe öntötte, életté transzformálta, hogy gyönyörködtesen, tanítson.

Adakozását folytatja még halála után is, mert méretetlen az a szellemi kincsár, amit életében hallatlan tehetségével és szorgalmával összegyűjtött. S most, amikor halálának 60 esztendősfördulóját akarjuk ülni, akkor nyújtja a legnagyobbat, a legszebbet, amit egyleti dékán, tag adhat egyletének.

Június 9-én hatalmas díszelőadással hódolunk emléke előtt. A Nemzeti Színház színpadján a „Sárga csikó” c. darabját fogjuk látni. Ott lebeg majd Csepreghy szelleme a Nemzeti Színház ragyogó nézőterén. Ujra dobog a szíve a mi szívünkkel. Boldogan dobog majd a szívünk, mert érezzük, hogy mily nagy a Legényegylet. Nagy, szent dolog, amely ilyen nagy szellemet tudott nevelni az országnak, az irdalomnak. Légy büszke arra, hogy legényegyleti tag vagy. Légy büszke arra, hogy Csepreghy tagtársad volt és tagtársad az irdalomtörténet ragyogó

alakja, légy büszke arra, hogy Csepreghy a gyalupadtól a Legényegylet erejével lendült a színpad, a rivalda magasságáig. Légy büszke arra, hogy a magyar iparosban a képességek tengere zajlik, de tudd azt is, hogy benned is erők duzzadnak, amit a Legényegylet fog átalakítani társadalmat, lelket formáló értéké.

A legényegyleti szellem június 9-én, vasárnap kilép csendes, elfelejtett magányából és szót kér. Hangos magyar szót, amit meg fog hallani minden magyar. Világgá viszi a magyar rádió Csepreghy darabját és vele a legényegylet örök értékét, hirdelve mindenkinek, hogy élünk, hogy a Legényegylet értéket nevel az országnak.

Legényegyleti Testvér! A közeli napokban megkapja egyleted a díszelőadás ismertető körlevelét. Olvasd el! Jöjj el Te is! 1500 legényegyleti tag hódolata csak úgy teljes, ha Te is ott leszel a Nemzeti Színházban. Várjuk jelentkezésedet! Jegyigénylés a Központban.

A szuezi csatorna

Sokat hallunk a mai világháborúval kapcsolatban a Szezei csatornáról. Valamikor homokszivatag választotta el itt egymástól a Földközi-tengert a Vörös-tengertől. A két tengert már az Ókorban is össze akarták kötni, építkezések is folytak, Napoleon álmaiban is szerepelt, de megvalósítani csak a zseniális francia mérnök, Lesseps tudta. 1869-ben fejeződött be a munka. Amikor elindult, akkor a francia hatalmi érdekek esz-közének számított. Lesseps meg tudta mozgatni a francia közönséget, amely felvásárolta a részvényeknek több mint a felét. A többi egy ember kezében volt és ez az egyiptomi khedíve.

Anglia ellenezte a csatorna megépítését, de már akkor hangoztatták, ha a csatorna tényleg létre jön és összeköti a két tengert, akkor Angliának rá kell tennie a kezét Egyiptomra és így uralkodni e fontos közlekedési úton.

1875-ben a pénzügyi nehézségekkel küzdő egyiptomi khedívtől megszerzi Anglia a csatorna részvényeinek több mint a 40 százalékát. Egyiptomra tényleg ráteszi Anglia politikailag a kezét, sőt amikor 1936-ban Egyiptom teljesen függetlenné lesz, akkor is biztosítja magának a csatorna katonai védelmét.

ESTE...

Késő van már. Pajkosan és mégis egyhangúan kegyeg asztalomon az óra. Mutatója a tizenegyeshez ér nemsokára. A kis asztali lámpa nézi csendesen, hűségesen a papirosos tovasikló ceruzát. Mint annyiszor máskor.

Ujra elszállt egy nap. Egy egyszerű, úgy szokták mondani, szürke hétköznap. Végiggondolok rajta. Nem történt semmi különös. Volt reggele, dele, alkonya, estéje. Egy óra van még hátra belőle, aztán vége. Vége és nem tér vissza soha többé.

Mit mesélhetek én egy ilyen egyszerű nap egyszerű estéjén? Azt gondoljátok, nagyon keveset, semmi érdekeseget. Pedig el szeretném nektek mesélni az egész emberi életet...

Reggel volt, akkor úgy hívták, ifjúság. Édes szó és olyan könnyű, mint a madárdal. És csupa szín. Könnyelmű, piros és tékozló arany. A lehellete olyan friss, olyan üde és tiszta, mint a reggeli. De jaj, milyen hamar elmúlt. Ugy érzem, mintha csúnyán becsapott volna. Belefelejtkeztem szépségeibe, élvezetébe és amire igazán meg tudtam érteni és át tudtam érezni minden drága értékét, addigra elmúlt.

És aztán csakhamar dél lett, azt mondják férfikor.

Amikor mindezek történtek, akkor a Szezei csatornánál erősen érdekelt harmadik nagyhatalom, Olaszország nagyságának még gyermekeivéit élte. Így történt az, hogy Olaszország teljesen kimaradt a Szezei csatornából. A mai Olaszország kénytelen fizetni a hatalmas illetékeket a Szezei csatornán keresztül haladó hajóért, mert Abessziniával csak a Vörös-tengeren érintkezhetik. Olaszország nem részesedik a csatorna igazkedelmi hasznából, nem vesz részt a csatorna igazgatásában. Ő csak fizet.

A Szezei csatorna ma is egyiptomi terület. A Szezei csatorna részvényszerűségeknél adott engedély 1968-ban vesztí hatályát, akkor visszaszállt az egyiptomi állam birtokába. Ha ugyan addig a mai helyzet fenntartható lesz. A Szezei csatorna teszi az egyik oldalon bőrtönné a Mussolini által „mare nostro” (a mi tengerünk)-nek nevezett Földközi tengert. Ezért nemcsak gazdaságilag jelent óriási terhet Olaszország részére az, hogy a részvények mind idegen kézben vannak (96 százalék francia és angol tulajdonban, csak 4 százalék jut más nemzetekre), hanem politikailag és stratégiaiilag is óriási veszedelmet jelent a Szezei csatornának idegen birtoklása.

Jog szerint a Szezei csatornának nemzetközi jellege van és biztosítva van béke és háború idejére valamennyi nemzet kereskedelmi és hadihajói számára az átkelés, ez azonban csak papíron van így.

Az Olasz Birodalom számára mindaz, ami a Földközi-tengerral, a Szezei csatornával összefügg, létkérdés. Ezért érthető, hogy rendkívül éberben vigyáz az Olasz Birodalom a Földközi-tenger békéjére.

ÚJ NEMESSÉGÜNK képes propaganda számából mindenki megismerheti a legényegyleti eszméket, célkitűzéseket, a kifejtett munkát és az elért eredményeket. Fontos legényegyleti érdek tehát, hogy minél többen olvassák. Rendeljük meg, terjesszük Új Nemességünk képes propaganda számát. Ára: 10 fillér.

Ismerjük meg

alapítónk életét!

Rendeljük meg

Kolping életrajzát.

Ára: 50 fillér.

Ó, talán nem is sajnálom, hogy elmúlt a reggel, elszállt az ifjúság. Talán nincs is okom rá! Élvezem örömet, amely oly nehezen fárad, egészségemet, amely lépésem rugalmasságát, karom erejét adja. Megmosolygom első nagy gondolataim gyermekességét, első érzéseimet, amelyeknek nem tudtam ellenállni, a könnyű szerelmet, amelyet egy szép szem, vagy édes mosoly olyan könnyen lobbantott lángra. Milyen más lettem, milyen más lettél! A nagy harcban — ó milyen nehéz és mégis milyen jó ez a küzdelem — megtanuljuk értékelni az élet mélyebb szépségeit. Viharos érzések helyett igazabb boldogságot keresünk. A szerelmben szeretetet és hűséget, a jácárban eljövendő asszonyt és gyermekeink édesanyját, a házban otthont, mosolyt és pihenést. És ha mirde az miénk, könnyű szívvel vállaljuk a gondtalan ifjúság helyett a férfikor gondjait. Hiszen csak ebben a korban tudunk valóban boldogok lenni, mert a boldogság sokkal mélyebb annál, hogy azt az ifjúság meg tudja érteni.

És aztán lassan, észrevétlenül este lett és épen így lassan észrevétlenül beesteledik majd a mi életünk is. Testünk ereje elfogy, mint alkonyatkor a napsugár, otthonunkban mind nagyobb lesz a csend, szeretteinket elveszi tőlünk az élet, vagy a halál. Egyedül maradunk. Késsz este, talán egészen egyedül. Ó, gondoltatok-e már arra, hogy mi lesz akkor este? Vajjon akkor, amikor az élet földi élvezetéből nem marad meg más, mint az etel

Rágódjatek rajta

Csak egy légycsipés

„A titkokat és a meséket termelő bengáli öbölben, ott, ahol a Gangesz szent vize simul a tenger öléhez, végtelen vizek zöld mezején kísérteties monda járja. Mikor elhal a gong szava és az éjszaka fekete fetyollal ölel körül élt és éltetlent, vagy ahol az árbócok és a hajófülkék sötét árnyékot huznak a napfény ezüstös ragyogásán, sejtelmes hangok, finom halk sziszegések keletkeznek, mintha elhallak lelkei lejtenének kelletlen táncot a hullámhurok misztikus, egyhangú ütemére. Talán a tenger mélyéből jönnek, vagy a szárnyakon lebendő szellő hozza a végtelen égből, de biztos, hogy titkos erő hozza, mert a hajósok számára olyan, mint a halál muzsikája. A matróz, ha megpillantja, kihull acélos kezéből a kötél és ijedt tekintettel keresi a rémet. A tenger keményizmű, és biztos, gyermeklélkű imádságos népe fél tőle. Ők, akik mosolyogva nézik a mélyvizű tengert, mint a földműves az áldást ígérő zöld búzatablakat. Akik együtt fűtyülnek a rohanó széllel, mely belcap vitorlájukba, s megrázza a hajót, mint vásott gyermek a gyenge facsmetét. Akik ezerszer néztek szembe már a halállal, mely hullámtornyok és vad viharok szárnyán robogott feléjük, erre a hangra remegve néznek össze. S ha nincs a hajón keménylelkű, erősszívű kapitány, a félelem örülete lázban robban ki. A hajón pedig ez a vég!... Mert ilyenkor a halál anyagla fekete keresztet rajzol a hajó és a hajósok homlokára. Eljegyzí őket magának...

Pedig csak egy kis légy zúg el, gonosz sejtelmesen a hajó felett, s telepszik meg sötét testével a hajó rejtett zugában. Egy gonosz kis fekete légy. Akkora, mint egy csincs alakú darázs. Ez a Gangeszi légy. Csipése alig látható, de akár ér, néhány óra múlva testében általános szépséssel halaknál sárga el a végrendeletét.”

Mindaz talán túlzott rémlátás? Egy légycsipés nem lehet ilyen kihátással? Igaz, de jobb félni, mint megijedni! Jobb mindent eleve elkerülni, ami az egyéni, vagy az egyleti élet-

íze, vagy talán annyi sem, mi marad meg számunkra, ami egyszerűen csak elviselhetővé teszi majd az életet. Vagy talán van valami más, ami akkor is szép lesz, vagy talán csak akkor lesz szép?...

... amikor leszáll a nap, a mélyen kék égen kigyúll millió, millió csillag. A nap a maga ragyogásával eddig eltakarta őket. Bearanyozta a földet — még a poriszemek is úgy csillogtak benne, mintha gyémántok lennének — és csak most, késő este borul fölénk ez a hasonlíthatatlan szépségű, mélységesen tiszta és fenségesen titokzatos csillagos ég...

Az élet alkotmányának szépsége ez a csillagfényes mennybölt. Az égbe nem lehet beelátni, de soha olyan mélyen nem tekinthetünk bele, mint egy ilyen tiszta, felhőtlen, csillagos éjszakán. Ha leszáll az est, elalszik a szenvedély lángja, a küzdelem heve, eltűnik a min-íg földre tűző, csalárd napsugár, talán... biztosan valami egészen más boldogság jön értünk. Valami tisztultabb, szellemibb, még igazabb, Isten megismeréséhez és megértéséhez közelebb érő boldogság.

Elmondtam ezt az esti mesét, gondolkodjatok el róla. És vigyázzatok és kérjétek a reggelnek, délnék és estének Urát, hogy ha egyszer számunkra is leszáll majd az este, ne legyen csillagtalán, felhős az ég.

Romhányi Tivadar.

tünket tönkre teheti, mint egy légycsipés miatt elpusztulni, szétszűlleni.

Ilyen veszélyes légycsipés lehet: egy figyelmetlenség az egylet jövőjével szemben, egy meggondolatlan szavazat és rossz kezekbe kerül az egyleti vezetés, egy bántó kritikák, egy bizalmatlan gyanakvás, egy kis hütlenség a pénzkezelésben, egy kis személyválogatás, egy apró szószegés, futó feltékenykedés, fecsegő titokelárulás, kártyaszemvedély, lusta kedveltség, haspártiság és borimádat, egy tapintatlan figyelmeztetés, stb.

Fiúk, tisztetek és közlegények el ne felejtsetek halálisan komolyan venni ezeket a „légycsipéseket”. Ugyan nem minden szunyog gangeszi légy, de ugye még a szunyogháló se felesleges?

Nemcsak az öreg asszonyok

Egy határőrséget teljesítő svájci katona ezt írja anyjának: „Anyám küldd el a rózsafüzéremet. A munkakabátomban hagytam. Egyedül vagyok a csapatban, akinek nincs rózsafüzére, pedig minden este közösen imádkozzuk azt.”

Hány katolikus legényegyleti tagnak van a ti egyletekben rózsafüzére? Tartsunk egyszer ilyen értelemben csapatszemlélt!

Hányan tudják a rózsafüzért imádkozni? Hányan nem szégyellik a rózsafüzért maguknál hordani és azt imádkozni is?

Magyarországon akkor lesznek igazán nagyok és hatalmasak az egyletek, ha sokan lesznek az imádkozó tagok. Ha Szent József tisztelete mellett a rózsafüzéres Szűz Anya-tisztelet is általános és mindennapi lesz.

Don Bosco fiai sokat imádkoztak, Ő még többet! Cottolegő szegényei, árvái, nyomorékjai éjjel-nappal imádkoznak, meg is van az eredmény. Tiszerek élnek naponta csak mások jótékony adakozásából! Ezt csak hegyeketáthelyező hit- és egzemegindító imádsággal lehet elérni.

A magyar Legényegyletekben még keveset imádkoznak, még nem eléggé hisznek, ezért az Isten sem tesz még elég csodát értünk...

Dr. Patton János, Pécs.

Iránytű

Egyszerű kis műszer. Természeti törvényen, a föld sarkainak mágnességén alapszik. Feltalálásakor korszakalkotó volt, mert lehetővé tette a nyílttengeri hajózást. Ma már nem beszél róla senki, de azért ma is nélkülözhetetlen műszere a tájékozódásnak, eligazodásnak tengeren és szárazföldön egyaránt. Ma már vannak ugyan agyonreklámozott nagyobb műszeresodák is, de azért az iránytű ma is nélkülözhetetlen.

A legényegylet egyszerű közösség. A család természeti törvényén alapszik. Megalakulásakor korszakalkotó volt, mert a végromlástól mentette meg az iparos-, kereskedő-, munkásifjúságot. Ma már nem sokat beszélnek róla, mert esendben dolgozik, de azért ma is nélkülözhetetlen nevelőiskolája, a mai élet ezernyi kérdésében, veszélyében eligazítója munkásifjúságunknak. Ma már vannak ugyan agyonpropagált, agyonagitált mozgalomesodák is, de azért a legényegylet ma is nélkülözhetetlen.

A legényegylet a magyar munkásifjúság iránytűje!

A kőolaj, mint a hadviselés legfontosabb nyersanyaga

Már a mult világháború harmadik évében, 1917 őszén tudtuk azt, hogy az antant hadvezetőségnek a nagy hajóter-vesztések folytán beállott petróleumhiány miatt számolnia kellett a háború elvesztésével. Az antant akkor megrendítette az ismeretlen kereskedősege — J. V. Rockefeller — által alapított Standard Oil Co., mely ontotta az amerikai petróleumot Nyugat-Európa felé. A mai világháborúban még kiáltóbban lép előtérbe a kőolaj fontossága. Tudjunk meg ezért néhány dolgot a kőolajról.

A kőolaj az emberiség legfiatalabb ásvány kincse. Ezt fedezték fel legkésőbbben, 1859-ben fúrták az első amerikai petróleumkutató Pennsylvániában, tehát alig 81 esztendeje. De akkor még alig tudtak mit kezdeni a haszontalan fekete folyadékkal és legjobb esetben, mint csodabalszámot árulták reuma és köszvény gyógyítására. Igaz, hogy 1857-ben az egyik török hűbères balkáni fejedelemség, Havasalföld fővárosát, Bukarestet próbáképpen petróleummal világították már.

Egy ismeretlen, fiatal kereskedősegeknél kellett eljönnie (Rockefeller), ki felismerte a kőolaj jelentőségét és megalapította 1870-ben a Standard Oil Co-t. Akkor általános ismert világító eszközzé vált és ebből készítették a kenőolajakat is. A mult háború utolsó éveiben Standard Oil Co. részvényeseinek százszázalékos osztalékot fizetett.

A mult világháború elején alapítja meg egy kis hollandus az angol Royal-Shell vállalatot, amely azóta is konkurál a nagy amerikai vállalattal.

Méltán mondotta Rockefeller, hogy a mult világháborúját a kőolaj nyerte meg. Ugy látszik fokozottabban áll ez a mai világháborúra.

A Szovjet is feismerte már régóta a kőolaj fontosságát, egyik politikai vezetője így nyilatkozott: „A világháborúadalmat az olaj hullámain csempésszük be Európába”...

Ma az egész föld kőolajtermelésének az egyes országok százalékos részesedése a következő:

Egysült Államok 63%, Karibi-tenger körzete 14% (angol tőke), Szovjetunió 11%, Irak és Irán (angol tőke) 6%, India (angol tőke) 3%, Európa (Románia és Lengyelország) 3%.

Az Egyesült Államok területén a petróleumeső-vezetékek hosszúsága meghaladja a 160.000 km-t, tehát nyolcszorosa Nagymagyarország összes vasútvonalai hosszúságának.

Szovjetországban kőolaj a Kaukázus hegység-től délre, Baku városa mellett, a másik a Kaukázus hegységtől északra már Európában van. Mindkettőt csőolajvezeték köti össze a Fekete-tengerrel. Stratégiailag megátmadhatók ezek Törökországon és Perzsián keresztül.

Jellemző, hogy a Szovjet kőolaj kivete 1938-ban csak 1 millió tonna volt. A Szovjet kénytelen benzint importálni Amerikából, mert kőolaja különösen a repülőgépmotorok hajtásához szükséges könnyű benzint előállításához alkalmatlan.

Az európai olajtermelésben Romániát az elsőség. Kőolajterületei kiapadó félben vannak. A bukaresti geológiai intézet megállapítása szerint, évi 8 millió tonnáns kihasználást véve alapul, 6 év alatt kimerülnek. A román petróleumkutaknál 35 százalékban francia és belga, 25 százalékban angol és hollandiai és 13 százalékban amerikai tőke van érdekelve. Míg a hátralévő 27 százalék román kézben van. Németországnak nincsenek részvényei.

A lengyel kutak termelése még nagyobb mértékben merült ki.

Kevesen tudják, hogy Németországnak belföldi kútjai is vannak, Hannover vidékén, Hamburg mellett, valamint Ausztria területén is.

Németországi szintetikus úton is állít elő benzint. Az összes európai államok behozatalra szorulnak kőolajból.

Németországnak a háború alatt átlag évi 12 millió tonna kőolajra van szüksége. Ebből 4 millió tonnával rendelkezik otthoni és a lengyel források révén, 8 millió tonnát behozatal útján kell fedeznie.

Igy fest a kőolaj, amely Clemenceau 1917-ben mondotta szavai szerint „a csaták fekete vére, amely el fogja dönteni a háború sorsát”.

A jelek azonban arra mutatnak, hogy a világ olaj-kútjai kimerülnek, ami egyet jelent azzal, hogy a technikai kultúránk halálra van ítélve. Így volna ez, ha a mai kultúra nem gondoskodna arról, hogy a kőolajat pótolja. Máris több kikezdés van e téren. A legnagyobb reményt a mübenzingyártáshoz lehet fűzni. Ez különösen az önellátásra szorított Németországban és Olaszországban divik. A mübenzingyártásnál iparügyi miniszterünk: dr. Varga József, még mint műegyetemi tanár, jelentős felfedezést állított az emberiség szolgálatára és pedig a szénből való mübenzingyártást.

A mübenzin minőségben már is felülmúlja a természetes benzint, ez pedig a nagy teljesítményeket követelő háborúban óriási jelentőséggel bír. Gazdaságosság szempontjából azonban a mübenzin nem versenyezhet a kőolajjal.

Hazai kútjaink, a lipsei és a bükkcséki, békebeli fogyasztásunknak már is 50 százalékát fedezi.

A vén föld iszákos . . .

Öreg föld, mehet ez így tovább?

Nem nyomja vállad a sok teher:

a tank, az ágyú, a betoncsodák?

Bírják tengelyeid, nem nyikordulnak

sírva, jajongva éjnek idején?

Öreg föld, mehet ez így tovább?

Vagy talán neked öröm, ha látsz

anyát, ki siratja édes jó fiát?

A bűn, az neked is bűn és vezeklés

lesz sorsod, míg megtisztulsz itt, vagy odaát . . .

A földön élünk, terajtd vén csatatér

Ábel óta ömlik rajta a testvér-vér,

És még mindig szomjas vagy, iszákos?

Forogsz, mint a mámor rabja, mint a részeg,

kit az egyensúlya rég elhagyta . . .

Vigyázz, neked is egyszer megállj-t intenek,

az Ur szólni fog és forgás nincs tovább!

Mi lesz a mentséged, te iszákos bohém?

Hogy mások kínáltak és azért ittál-ittál?

Ezer és ezer év óta szüntelen az emberszív borat? . . .

Vén föld józanodj már, hisz lásd öreg lettél

és mi emberek kiszikkadt-testűek, mint szegény

koldus ülünk fáradtan őrizve a föld sarkát . . .

Hátha jön a vég, az utolsó tél, az összeomlás?

És megszólalnak az ítélet-harsonák, káromlás

a kárhózzottak ajkain: föld, mi is ittunk!

A békét hirdették, könnyet töröltünk, vért

csak életre adtunk: mondják majd akkor is az örök

józanok

Testvér, te hol fogsz állani, a bűnös itatók között!

Korcsma-töltelék, vérpazarló, átokszóró vagy?

Kolping szellemét ott is számon kérék tőled,

a földet is megrázta majd az Ur, mert profétát adott,

szent hírnökök, hogy béke legyen a nagy verőzön felet.

És a vén föld nem hallgatott rá, mert iszákos volt

forgó, dülöngő, hisz embervért ivott . . .

Nekem, neked józannak kell lennünk! Egyenesen-járók!

tisztán élni, az égre nézni! Mert jaj, a föld az iszákos,

vérrel tartják, mámoros, csak mi álljunk, álljunk, mert

hogya kell, haza segítjük a dülöngő világot! —

Paál Károly pécsi tag.

Takarékoskodj

hogy résztvehess nyári
üdülőtáborozásainkon

SZENTES:

Küzdelmes, de eredményekben gazdag volt elmúlt évi munkánk. Mindenben a legényegyleti programhoz híven működünk. Heti gyűléseinken tagjaink is szerepeltek beszéddel, szavallattal, énekszámmal. **Somogyi Gyula** tanár és **Nagyajtósi István** tanár sorozatos vetített képes előadásokat tartottak. — Somogyi Gyula tanár vezetésével **24 óras számtan tanfolyamot** rendeztünk. — Három színelőadást rendeztünk. — **Csongrádi testvéregyletünk** többször meglátogattuk csoportosan, melyet **ők** viszonztak. Asztali tenisz, sakk, labdarúgó mérkőzéseket rendeztünk. Könyvtárunk új könyvekkel gyarapodott. 25 új tag avatunk fel. Örvedetes, hogy egyeletünkben alig van munkanélküli.

Pilez Károly
dékán.

DOMBÓVÁR:

Tizenkétoldalas jegyzőkönyv számol be arról, hogy **Erdélyi Lajos** káplán II. elnök szakavatott vezetésével nagyszerű munka folyik az egyeletben. Az 1898-ban alakult legényegyletnek 73 rendes és 142 pártoló tagja van. 13 rendes tag katoná. 26 új tagot avattak fel az elmúlt évben. 18 népművelési kultúrelőadást rendeztek. 21 házi táncestélyt. **Brédl Lajos** világi elnök és **Pöbusz József** dékán rendezésében nagy sikerrel adtak elő színdarabokat. Az énekszámokat **Németh Aloiza** tanító nő tanította be. — A mult évben a **Kapossvári Legényegylet** látogatta meg az egyeletet. Résztvettek a Némethölvi Legényegylet 50 éves jubileumán.

Tamács Béla pénztáros jelentése szerint az egylet bevétele 9621.98 P, kiadása 8872.61 P volt.

Auguszt György könyvtáros jelentése szerint 53 könyvvel gyarapodott a könyvtár.

A mult évben elhunyt **dr. Pukovich Sándor** gimn. tanár, örökös egyeleti titkár helyébe **Ercsi József** tanítót választották meg.

SOMORJA:

Végre megértük, hogy nincsen már adósságunk 12.000 P-t érő szék-házunkon. Az érdem ebben **Faulhammer Ferenc** világi elnökünkét és **Dumen Viktor** pénztárosunkat illeti, akiknek örökre hálás lesz Somorja munkásifjúsága. Febr. 2-án jól sikerült teadélutánt rendeztünk. Március 17-én Szent József ünnepélyt tartottunk. A nyárra hét kirándulást tervezünk. A Nemzetközi Vására két tagunkat küldtük fel, hogy tudásukat tökéletesítsék.

Takács József
dékán.

Vérbaj

Hosszú ideig tartó fertőző megbetegedés. Bakterium okozza. Bakteriumat 1905. óta ismerjük. Dugóhúzó alakú és ezért: **spirochétának** nevezzük. Kizárólagosan az ember vérében él és ezért ez a betegség kizárólagosan az ember betegsége. Más élőlény általa nem betegíthető meg. Ennélfogva biztosan tudjuk, hogy emberről emberre terjed. Azt is tudjuk róla, hogy ha az ember testéből tárgyakra kerül, pl. fehérműre, vagy késre, villára, pohárra, kilincsre, ott nem él meg sokáig, úgyhogy használati tárgyakkal való fertőzés nagyon ritka. Tudjuk róla azt is, hogy azon a ponton, ahol az ember testébe kerül, **kemény fekélyt** okoz. Innen a közhasználati neve: **kemény sanker** (kemény fekély). Ezzel szemben van természetesen: **lágú fekély** is, ennek a jelenléte távolról sem jelent olyan nagy veszélyt, mint az előbbi. Azt is tudjuk erről a bakteriumról, hogy az ember vérében nagyon hamar elterjed. Azt lehet mondani, hogy **órák alatt**. Mindenkinek a megnyugtatósára azt is megírom, hogy **ép bőrön nem tud** az ember testébe hatolni. Tehát csak sebet át, repedésen át jut az ember testébe. Ezt tudva, az cilsene való védekezésnek a legelőmőbb módja az, ha nagyon vigyázunk bőrünk egészségére és ha testünkön valahol seb van, vigyázunk arra, hogy ez a seb ne kerüljön más embertársunk testével érintkezésbe. Ezért mi orvosok nem szívesen látjuk a kézfogást, az unos-untalan való csókolást, kézcsókot. Mivel két emberi test a nemi élet terén kerül egymással a legközvetlenebb érintkezésbe, nyilvánvaló, hogy ezen az úton történik a legtöbb fertőzés. Éppen ezért nem lehet eléggé vigyázni arra, hogy a fajfenntartás ösztöne, a családi élet keretein belül történjék és nem lehet eléggé az egészségesek lelkére kőcni, hogy a fajfenntartás ösztönének a kielégítését, szigorúan a vallási keretek között bonyolítsák le. Vallásunkban olvashatjuk: „**Megbűntetem az apák vétkeit a fiakban hetedizigen**”... Nagyon sokan ezt az átkot nem veszik olyan komolyan, mint amilyen komoly és kegyetlen ennek a végrehajtása. Nevezetesen a vérbaj, minden más betegséggel szemben: **örökldődik!**

A vérbajos szülőknek vagy nem születik gyermeke, vagy halva születik, vagy nyomoréknak születik. Ezeknek az esetleges nyomorék (siketnéma, vak, elmebeteg) utódoknak az esetleges utódai még fokozottabb mértékben nyomorékok, míglen a hetedik generációnál, már nem találjuk meg a család nyomát sem. Éppen ezért, kivétel nélkül minden ember gondoljon arra, hogy nemcsak saját magátért, hanem utódjaiért is felelős, mégpedig nem csak a közvetlen utódjaiért, hanem az utána következő 7 generációért. Éppen ezért az úgynevezett tisztességes, józan élet nemcsak anyagi előnyt jelent a családnak, hanem egészséget is, úgy az élőknek, mint az elkövetkezendő utódoknak. A vérbaj elterjedéséhez nagyban hozzájárul a szesz és a vallástalanság. A szesz megfosztja az embert értelmétől és fajfenntartási ösztönének nem tudva ellentállni, tisztességtelen úton, törvénytelen módon olyanokkal érintkezik, akik erre pénzért kaphatók, tehát akik sokkal érintkeznek és a fertőzés veszélyének nap, mint nap, ki vannak téve. Ugy elégti ki fajfenntartási vágyait, hogy közben sérülések támadnak rajta, amely sérülések megnyitják az utat a bakterium számára. A vallástalan ember erre nagyon könnyen kapható. A vallástalan ember cselekedeteit nem gátolják erkölcsi törvények, élete nem ismer emberi keretet és az állat módjára él. Az állat számára nincsenek is ilyen törvények, nincs is rá szüksége, hiszen az állatvilágban nincs vérbaj! Az állatoknak nem kell a vérbaj ellen védekezniük.

Nagyon fontos a józan élet és a vallásos élet mellett a korai család-alapítás. Minél korábban alapít valaki családot, minél inkább él valaki nagyon korán bensőséges családi életet, annál inkább védeve van a vérbaj ellen. A családalapításig pedig a férfiaknak éppen úgy, mint a lányoknak egyetlen egy védekezési módjuk van: a testi és lelki tisztaság megőrzése.

Dr. Bárczi Gusztáv igazgató-főorvos.

SPORTVERS

Frissüljétek fel a sportban, Kolping fiúk a szabadban. Szeressetek minden sportot, Edzétek a tüdőt, izmot, Kíméljétek esontot, bokát, Kedvből rugjátok a labdát. Verekedést kerüljétek és a bírót tiszteljétek.

Uhljár Gyula
asztalos segéd.

BÖLCS MONDÁSOK

Csak egy dolgot tudok, azt, hogy nem tudok semmit.

(Sokrates.)

Attalában azok, akik keveset tudnak, sokat beszélnek és akik sokat tudnak keveset beszélnek.

(Rousscau.)

Az a tudatlan, aki tudatlanságban van a saját tudatlansága felől.

(Alcott.)

Fegyverneken a szolnoki Legényegylet propaganda gyűlése.

Szolnoki kerület legényegyleteinek nagyszerű dékánygyűlése

Május 5-én Szolnoki Kerületünk Legényegyleteinek dékánjai jöttek össze értekezletre Szolnokon. Törökszentmiklós, Jászberény, Tószeg, Mezőtúr, Cegléd, Fegyvernek, Jászapáti, Jászládány, Szolnok Legényegyleteinek képviselőiben 38 vezető jelent meg. Az Országos Szövetséget Solymár György főtitkár, a Délkerületet Fábíán Ferenc délkerületi titkár képviselte.

Dél előtt a magyar sorskérdéseket tárgyalták le, különös tekintettel a munkásifjúság sorsára. Majd rátértek az egyleti szervezés és a Szolnoki Kerület megszervezésének kérdésére, valamint a kerületi munkaterv kidolgozására. Negyed 12 órakor közös szentmisén vettek részt a megjelent vezetők. Utána a Szolnoki Legényegylet kalauzolásával megtekintették a várost. Fél 1 órakor közös ebéd volt a Legényegyletben, melyen P. Borsy Engelbert szolnoki elnök köszöntötte a résztvevőket.

A jól sikerült kerületi dékánygyűlés megszervezése nagyrészt Keekés László kerületi dékán érdeme.

Minden reményünk megvan rá, hogy az eddig is eredményesen működő Szolnoki Kerületi Legényegyletek a jövőben még tökéletesebben betölthetik hivatásukat!

Sport

PÉCSI VERSENYEK:

Áprilisi hó 28-án rendezte Pécs *Asztali-tenisz Bajnokságát* a M. O. A. T. Sz. megbízásából a *Pécsi Kal. Legényegylet*. Az eredmények a következők voltak: *Férfi egyéni:* 1. Hauke (PKLÉ), 2. Androsits (Kaposvár), 3. Gerő (Kaposvár), 4. Papp (P. Americana), *Páros:* Hauke—Erdélyi (PKLÉ), 2. Guth—Dlusztus (Németbolyi SE), 3. Androsits—Gerő (KRAC), 4. Papp—Tamás (Americana). *Csapat:* 1. Kaposvári RAC, 2. Németbolyi, 3. Pécsi KLE. A versenyen 9 csapat, 12 páros és 32 egyéni indult volt.

A *Délnyugati Kerület* mezsei futó-bajnokságán a bajnokságot nyert PAC színében *Farkas L.* legényegyleti tag csapatbajnokságot nyert és az egyéni versenyben 28 versenyző közül 7-ik helyezést ért el.

Az *ifjúsági* versenyben pedig 128 versenyző közül 9-ik helyezést ért el *Kontra János* legényegyleti tag.

Budapest Központ—Pestszenterzsébet Szabó-telep 4/3.

Május 12-én Szabó-telepen nagy szurkoló tábor jelenlétében lejátszott labdarúgó mérkőzésen a szerencsésebb Központ győzött. A mérkőzés legényegyleti szellemben folyt le.

Sport híreket küldjünk be!

Gratulálunk

Berkó Gyula központi házunk volt gondnoka és **Mihó József** a központi Fodrász-céh szakoktatója **önállósultak:** Budapest, VI. Jókai-tér 8. szám alatt nyitottak úri és női fodrász üzletet.

Király Mihály ozorai tagunk eljegyezte **Nádasdi Mancikát**.

Kisfali Sándor sellyei tagunk eljegyezte **Gazdag Terike** napsugárt.

Madaras Iréne napsugár és **Balogh István** Budapestben május 11-én tartották esküvőjüket.

SÁTORALJAUJHELY (r. k.):

Április 21-én műsoros táncestet rendeztünk az árvízkárosultak javára és így ötvenöt (55) pengővel tudtunk hozzájárulni a segélyakcióhoz.

23-án este a három egyesületünk a lobogókkal feldíszített nagyteremben közös összejövetelt tartott, amelyen **dr. Mudrányi József** tanfelügyelő, **Bencze András** népművelődési bizottság helybeli titkárja, **Jakupcsó József** világi elnök, **Karabélyos Ede** és **Mozner János** tanítók mint vendégek is megjelentek.

Az összejövetelt „Boldogasszony Anyánk...” imával és a Himnusz-szal kezdtük meg. **Juhász Pál I.** dékán üdvözölte a vendégeket. **Olesvári Gyula** megnyitotta a gyűlést. Majd **Ballagi Béla II.** dékán jelentése következett. Rendeztünk 54 előadást, amit a sorsunkkal tördő előadók az utóbbi 5 hónap alatt az egyesületünkben tartottak. Ezek közül az előadások közül: 12 vallás-erkölcsi, 3 irodalmi, 5 történelmi, 7 egészségügyi, 3 közgazdasági, 9 állampolgári és jogi, 1 természettudományi, 10 időszerű és 6 egyéb tárgyú volt. Ezekben kívül 6 vetítettképes ismeretterjesztő előadásban is résztvettünk. De nem elégedtünk azzal, hogy másoktól kapjunk, hanem magunk is tartottunk szakmai előadásokat. Az egyesületeink tagjai a húsvéti lelkigyakorlatokon is résztvettek. A beszámoló D. L. induló követte, majd **Jenik Ibolya D. L.** csoportvezető „Kell-e Krisztus?” címel értékes előadást tartott. **Juhász Pál** a munkaadó és az alkalmazott közötti viszonyról tartott szak-előadást. **Olesvári Gyula** kitűnő érzéssel szavalt. **Duka Imre** légtalmi ismeretője, **Kaczián Izabella** szavalata, **Ballagi Béla** vidám felolvasása és egyleti énekek tarkították a gazdag műsort.

A nyári táborozás buzdítására plakát versenyt rendeztünk, melyen a döntőki tisztséget a vendégek látták el. A K. L. csoportban I. Ballagi Béla, II. Duka Imre. A KIOE csoportban I. Kmetz József, II. Katzián Jenő. Több rajz díjeresztben részesült. **Dr. Mudrányi tanfelügyelő** emelkedett szólásra és beszéde során kifejtette, hogy a vallásos és művelt munkás ifjúság milyen fontos tényezője az Európaszerte elismert magyar iparos és kereskedő társadalomnak. További szorgalomra és hazánk iránti szeretetre buzdító szavaival fejezte be a nagy tisztelet aratót beszédét. **Belánszky Győző** elnök köszöntötte meg a buzdító szavakat és hangoztatta, hogy a hármas cél további fejlesztése érdekében mindent el fogunk követni. Kérte a jelenlévő urakat, hogy továbbra is tartsanak meg szeretetükben és támogatásukban.

A Hiszekegy élénklésével a gyűlés végetért.

Ballagi Béla
II. dékán.

SOPRON:

Április 14-én tartottuk közgyűlést. **Fekete Jenő II.** dékán jelentése szerint az elmúlt évben 40 taggyűlést tartottunk, melyen a tagok is szerepeltek. Nagy sikerű ünnep-

ségeket és hálókat is rendeztünk. Húsvétkor lelkigyakorlatot tartottunk. Összes bevételünk volt 4769.17 P. Az egylet vagyona 33.936.50 P.

Uj vezetőségünk: *dr. Büchner László* prépost-plébános elnök, *dr. Németh Alajos* másodelnök, *Fekete Ferenc* világi elnök, *Bellák Károly* vil. elnökhelyettes, *Varga István* pénztáros, *Fekete Jenő* dékán, *Berta Sándor* II. dékán, *Kerek Béla*, *Sipos Géza* háznagyok, *Fekete Ferenc*, *Zakler Ferenc* jegyzők, *Németh József* irodavezető, *Ivancsics Jenő*, *Kozma József* könyvtárosok, *Szalay István* ruhagondnok, *Böszö György* sajtóvezető, *Szeidl István* főrendező.

Németh József
irodavezető.

KISPEST:

Április 21-én kultürestét rendeztünk. Műkedvelő gárdának *Szalontai* úr vezetésével a „Naranac”-e. vigjátékot adta elő. *Jasenický Márta* magyar nótákat énekel, *Farkas Mária* pedig magyar táncokat mutatott be. Most tervezzük egy tekepálya építését.

Vinári Ferenc
főrendező.

KAPUVÁR:

Egyletünk megújodva kezdett el erőteljes munkát. Helyiségünket újrafestettük. Szomszédos egyletekkel szoros kapcsolatot tartunk fenn. Április 21-én a Csornai Legényegylet 54 tagja az elnökük vezetésével kerékpáron látogatott meg bennünket. Kerékpáros felvonuláshk városunkban nagy feltűnést keltett.

Szabó János
pénztáros.

RAKAMAZ:

Egyletünk szilárdan áll a vártán és serényen dolgozik. Eredményeiben gazdag és sikeres volt az elmúlt évünk. Minden megmozdulásunk és szereplésünk nagy eseménye községnünknek. Kiváló műkedvelő gárdánk előadásai zsúfoltak. Hétfői gyűléseinken vallásos, szakmai, szociális, ismeretterjesztő előadások vannak. Minden második hétfőn nagyszerű nyilvános önképzőköri előadásokat tartunk, vasárnap délután pedig népművelési előadásokat. A tanoncokat is beszerveztük. Pünkösdkor 12 tagot avattunk és felszenteltük tábori „K” zászlónkat.

Makovics Konrád
dékán.

NYIREGYPÁZSA (gör. kat.):

Április 14-én jólsikerült műsoros estét rendeztek, melyen résztvett a város színe-java. *A két legényegylet közkedvelté tette már a Kolping nevet és ismertté az eszmét Nyiregypáza házában.* „Miért szerettem meg a legényegyletet?” címmel pályázatot írtak ki, melyen az első díjat *Vereb Péter*, másodikat *Szakolczai György*, a harmadikat *Román Sándor* nyerte el. *Az egylet óriási lendülettel dolgozik, saját házat akar venni.* Ez évben megalakult a Kolping Önképzőkör, mely 100 taggal nagyszerűen működik. Április 28-án vacsorát rendeztek a pártoló tagok részére. *A nyári balatoni dékánképző kurzuson két tagunk fog résztvenni.*

Egyről — másról

A svéd vashegy

A norvégiai események Svédországban Kiruna környékén lévő vashegy miatt robbantak ki. A világ legdúsabb vasere lelőhelye ez. 3,5 km hosszú hegygerinc, melynek legmagasabb pontja 748 m. 65—67 százalékban tartalmaz vasércet. A hegy egész tömegét érc alkotja, úgy hogy nem is kell tárnákat, vagy aknákat vájni a hegybe, hanem egyszerű robbantásokkal fejtik, bontják le a hegyet. Megállapították, hogy a hegy lábától lefelé háromszáz méternyire még mindig érc van a földben. A hegység lebontásával nyerhető vasérc mennyiségét ezerkétszázmillió tonnára becsülik, amiből eddig 1898 óta csak 30 millió tonnát termeltek ki.

Tekintve, hogy a vashegy Stockholmól, a svéd fővárostól 1542 km-re van, a Botteni öböl pedig az év nagyobb részében be van fagyva, a kitermelt vasércet vasúton szállítják a 170 km-re lévő norvégiai Narvik kikötőjébe, melyet a Golf-áramlat a leghidegebb télben sem enged befagyjni.

A narviki fjordban lezajlott tengeri csatában elsüllyedt hajók anynyira eltorlaszolták a kikötőt, hogy hosszú időbe fog telni, amíg újra használható lesz.

„Vasnapok”

A háborúval kapcsolatos nyersanyaggyűjtés a hulladékok gyűjtését hazafias ügyvé tette. Hul-

ladékok közül különösen nagy fontossága van a vasnak. Nemcsak azért, mert a legtöbb hadianyag gyártásánál nélkülözhetetlen, hanem azért is, mert a statisztikák szerint 26.400 iparicikk készítéséhez használják fel.

Nálunk is „vasnapokat” tartanak, hogy minél nagyobb mérvű legyen az ócskavas gyűjtése.

Néprádió.

Az első akció sikeres volt. A néprádió bevált. Ez év őszéig újabb 25 ezer néprádió kerül piacra. Havonta 5 ezer darab készül el.

A magyar olaj

A lispei olajkutaték évi hozama 24 ezer vagónra emelkedett. Az ország egész évi szükséglete 36—40 ezer vagónra becsülhető, úgyhogy ezidőse-reint mindössze 12—16 ezer vagón behozatalról kell gondoskodni.

Ipari kivételünk

Míg mezőgazdasági kivételünk a környező államokba irányul, addig ipari kivételünk többnyire a nyugati és tengerentúli országokba. Iparunknak egyre távolabbi piacokat kell felkeresni. Külkereskedelmi statisztikák szerint mintegy száz piacra irányul kivételünk. Az utóbbi időben különösen a balkáni export foglalkoztatta a magyar közgazdaságot. A fizetési forgalom nehézsége azonban akadályozzák a kivétel fejlődését. Ujabbban különösen a magyar kisipar és háziipar kivitele mutat örvendetes emelkedést.

A TARNOKI PÉLDA!

A Tarnoki Katolikus Legényegylet április hó 14-én az árvízkarosultak javára a „Petró”-féle vendéglőben, úgy anyagilag, mint erkölcsileg jólsikerült ténamulatságot rendezett.

A gyűjtés eredményéből, valamint a ténamulatság tisztá bevételéből 1556.10 pengőt juttattott az árvízkarosultaknak.

Jelenleg műkedvelő előadásra készül a Legényegylet, melyet folyó hó 26-án óhajt előadni és amelynek tisztá bevétele ugyancsak az árvízkarosultak javára lesz fordítva.

Kemény Lajos világi elnök.

PUSZTLUNK...

Oh miért élsz ifjú?
Hisz élted csak ború,
Dieltelen küzdelem,
Ellened van minden.
Jövőd sohsem lehet?...
Még el a gyűlölet!
Mártír sorsod teljes,
Szemed, ezért könnyes,
Kenyér, mért nem illet?
Erre nincs felelet?
Jobban él az állat,
Becéznek kutyákat,
Csókolnak macskákat,
Mondják meg hibánkat!
Tán nagy értékük?
A Hazát mi védjük...
Segítsétek rajtunk,
Mert így csak pusztulunk.

Uhljár Gyula sztalos segéd.

Mai hazugságok...

Minden kornak megvannak speciális jellegzetességei. A mai rohanó, gépesített korszak, azt hiszem, majd a kétezredik esztendőben hazugságok korszaka melléknévvel lesz felruházva. Ma még ugyan úgy hívjuk ezeket a tüneteket, életszintér, diplomácia és egyéb hangzatos szavak. Nézzük meg a pestiesen hiúztató, előkelőbben diplomatikus modorban tárgyaló ember egy napját.

- Hiszen, ha mindenki olyan becsületes volna mint Te...
- Biztosítom uraságodat, nem keresek rajta egy fillért sem...
- Elsejnen okvetlen megadom...
- Kinevezésed alkalmából fogadd legőszintébb jókívánataim...
- De kérem, azt hittem idáig szól a szakasz...
- Nem kaptad meg a lapomat? Lehetetlen, hiszen én magam dobtam be a postaszekrénybe...
- „Valódi angol szöveget.”
- En, kistiam, mindig első tanuló voltam...
- Ejt, nappallá téve a közjóért fáradozott...
- „A rábeszélésnek engedve, elfogadta az elnökséget.”
- ... a cég tisztviselői fájdalommal jelentik, hogy szeretett főnökük és atyai jóakarójuk...
- Elsőrendű volt ez a malacpecsenye nagyságos asszonyom...

Rendezzünk előadásokat nyári táborozásaink javára!

Miért szeretem a legényegyletet?

Eppen egy éve annak, hogy beléptem a nyíregyházi gör. kat. Legényegyletbe. Mondhatom nyugodtan, hogy ez volt életem egyik legvezetesebb eseménye. Ha e soraimat a világot járt emberek olvassák, bizonyára mosolyognának és talán mondanák is magukban: na ez az ember sem járt még az élet göröngyös útjain! Pedig itt aztán éppen az ellenkezője áll a dolognak. Mert 21 éves létemre jobban próbára tett az élet, mint sok más 30 évet meghaladó érvént. Mert bizony én sem voltam ám kezes báránny, rám sem lehetett azt mondani: no ez a fiú az anyja lábánál nevelkedett! Természetem is inkább a fékezhetetlennek látszó szilaj paripáéhoz hasonlított. Azonban túljókedélyűségem ellenére is igyekeztem a vallás terén megállni a helyemet. Talán éppen vallásos érzésem diktálta azt, hogy hiányzik valami társadalmi csoport, mely lelkileg, szellemileg is sportol és nem eszónál a test vágyait teljesíti.

Evszér, mint kincskereső a gyémántra, oly meglepetésszerűen találtam én rá a lelki fürdőmre. Egy márciusi este nem tudtam, hol keressék az esti órákra szórakozást. Már untam a zenét, társasjátékot, már a tánciskola is egyhangúvá lett előttem. Egyet gondoltam. Sokat hallottam barátaimtól a legényegyletről — felmegyek én oda. Igaz, hogy az ismert barátok (nehéz természetem miatt) nem fogadtak valami szívesen — de én sem mondhatom, hogy sokat törődtem velük. Vártam az Elnök urat, meg, hogy mi lesz a program. Az Elnök úr, mint a jó pásztor juhait között, szétnevezett és engem is megpillantott a

többiekől egy kissé oldalról. „No itt vagy kis öreg” — szolt hozzám a szokásos szavaival. „Itt vagyok” — válaszoltam röviden. Kévsz beszélgetés után megkezdődött a gyűlés. Mindjárt azzal kezdte az Elnök úr beszédjét, hogy milyennek is kell lenni a legényegyletisának. Mikor a vallásosságról volt szó, még csak híztam egy kissé, de mikor a szakképzett munkásról, komoly férfiről beszélt, legszívesebben a pad alá bújtam volna. No de se baj, gyerekből lesz az ember, gondoltam magamban. Járogattam én aztán pontosan az egyletbe, levontam a tanulságokat és amit csak tudtam, magamévá tettem. Egy lefékeztem magam, mint száguldó gyorsvonatot a vészfék. Sikerült is! Mi is sikerült, hogyan válaszoltam? *Sikerült komolyabb, férfiasabb lennem!* A fiúk is megismerték közelebből természetem, megkedveltek, megszerették egymást és barátokká lettünk. Jobban mondvá testvérekké. Az egylet lett tehát tanácsadó, az egylet lett szórakozóhelyem.

A legényegyletet azért szeretem, mert ott találok lelkileg, testileg szórakozószám, az egyletbe kapok a jókra tanácsot, az egyletből indult ki az az eszme, amely részemről a megkomolyodást jelentette és egykor majd megéletemet fogja biztosítani. Isten segítségével tovább is törekedni fogok és másokat is buzdítani a legényegylet programjának megtartására. Isten áldja!

Vereb Péter

gk. legényegyletisita.

Nyíregyháza.

A Nyíregyházi Gör. Kat. Legényegylet pályázatának díjnyertese.

Tanoncoktatás

A következő pontunkban, az általános műveltség megalapozásával s annak fokozásával foglalkozunk. A tanonciskolák tanmenetének korszerű átalakítása, most foglalkoztatja az illetékes hatóságokat. Most az a lényeges, hogy a tanmenet összeállításánál az illetékesek előre nézzenek, nehogy egy pár év múlva ismét hasonló probléma álljon elő. Hazánkban az iparosképzés évtizedekkel maradt el a nyugati ipariállamoktól, sőt még az egyik-másik környező államoktól is. A tanonciskolák mai tanterve száraz, elméleti dolgokkal foglalkozik legfőképpen és ezt adja a tanulónak. A korszerű pedig éppen az lenne, hogy a mindennapi életben szükséges szakma szerinti fogalmakkal és tudással felvértezve, adja ki őket: az életnek. Így pl. a könyvelésnek csak a legegyszerűbb modját kellene tanítani. Szükséges, hogy az új tantervi reform, elsősorban az illető szakmával kapcsolatos történelmi, földrajzi, kémiai, fizikai stb. tárgyakat adja a tanulóifjúságunk. Vigyázzunk, nem szobatudósokra van ma a magyar iparnak szüksége, hanem az életben gerinceken, öntudatosan megállni tudó in-

telligens szakmunkásokra. Ennek kinevelésére pedig az iskola hivatott és pedig olyan iskola, hol a tanárok életcéllal tűzték ki a magyar iparosnevelést, nem pedig csak mellékkereseti lehetőséget keresnek az iparoktatás révén.

A 4. pontunk a műhelygyakorlattal, szakrajzzal, áruismeretek, költészetestannal foglalkozik. Ezt ideálisan csak a körzeti tanonciskolák föllállítását után lehet megoldani. Nehéz lehet elképzelni, hogy egy kis faluban, vagy kis városban nevelt tanonc egyetlen elméleti, gyakorlati tudással rendelkezze szabaduláskor, egy nagyobb városban szabaduló tanonca. Ami itt a mérleget, talán egyensúly felé billenti az mindig az a hatalmas munkabírás és kedv, amivel a vidéki fiúk rendelkeznek. Ha most ehhez párosulna, a magasabb ipari szaktudás elsajátítása, akkor most nem igen kellene beszéljünk a kisipar válságáról... Tehát ha az államhatalom a magyar kisiparosságát fel akarja emelni, akkor anyagi áldozatot nem kímélve föl kell állítani a körzeti tanonciskolákat. Megfelelő oktatói kart kell központilag nevelni, akik ismerik is a kisiparosságot, megértik a tanoncelkét s nemcsak katedrálról magyaráznak nekik...

Keckés László, Szolnok.

CSORNA:

A heti gyűléseinket nagyon szépen és pontosan látogatják a fiúk. Igyekeznünk minél változatosabbá és családias keretekben rendezni. Részt vettünk a március 15-én rendezett felvonuláson. Majd testületileg háromnapos felkészülést követően közösen megalapítottuk a szociális egyesületet. Önként vállalkoztunk nagypénzű és nagyszombaton a szociális egyesületnek.

Húsvétkor „Viki” című színdarabot adtuk elő, ami fényesen sikerült erkölcsileg és anyagilag.

Egy nagyon szépen sikerült Szent József ünnepséget tartottunk és egy szavaltó versenyt. Majd március 31-én megtartottuk az évi rendes közgyűléseinket. És ünnepélyes keretek között avattunk fel 9 új tagot.

Rácz János dékán.

FEGYVERNEK:

Április 21-én nagyszabású legénynapot rendezett a szolnoki kerület. A legénynapon résztvettek a *fegyverneki legényeken kívül Szolnok és Törökszentmiklós* is. Reggel 10 óra körül tagavatás volt ünnepi szentmise keretében. 1 óra körül díszgyűlés volt, melyen nagyszabású részét Fegyvernek község vezetősége és lakossága. A díszgyűlésen az ünnepi beszédet *P. Borsi Engelbert* szolnoki elnök tartotta a díszgyűlés után közös ebéd volt.

Délután labdarúgó mérkőzés volt műsoron Fegyvernek és Szolnok fiai között. A mérkőzés után közös legénygyűlés volt. Este nagyszabású műsoros est volt az ipartestület nagytermében, melyen fölválta szerepeltek a szolnoki és fegyverneki fiúk. A műsoros estet nagyszabású tánc követte.

A szépen sikerült legénynap megrendezése *Tóth István* esperes plébános és *Gáspár Márton* ú. v. elnök érdeme.

Keckés László

kerületi dékán.

**Kérjük az előfizetések szíves be-
küldését „Tisztes Ipar, Budapest”
10.457 sz. csekkszámra. Csak rendezett előfizetések után tudjuk lapunkat továbbra is küldeni.**

Lapzárta: 1-én és 15-én.

Kiadja: az Országos Központi

Katolikus Legényegylet.

Bpest, VII., Rottenbiller-utca 20—22.

Felelős szerkesztő és kiadó:

vitéz PINTER JÓZSEF.

Máté Ernő könyvnyomdája,
Budapest, VIII., József-utca 61.

Cimzett:

**Tek. Katolikus
Legényegylet**